

Rendezvények

A 32. nemzetközi térképészeti konferencia Vancouverben

2025. augusztus 17–22.

A Nemzetközi Térképészeti Társulás (ICA) 32. nemzetközi konferenciájának és 20. (rendkívüli) közgyűlésének a kanadai Vancouver adott otthont 2025. augusztus 17–22. között. Kanada korábban már kétszer volt házigazdája a két évente megrendezett konferenciáknak (1972-ben és 1999-ben), mindkét alkalommal Ottawában.

Az ICA vezetése nem számított rekordrésztételre, de a megnyitói ünnepségen büszkén jelentették be, hogy 750 fő részvétele várható, ám végül – a záróünnepségen közöltek alapján – a résztvevők száma 600 fő alatt maradt. A csökkenés oka, hogy elég sok résztvevő (főleg kínaiak) nem kaptak vízumot, míg másokat a nagyon magas szállásköltségek rettentettek el, és az utolsó pillanatban visszavonták a regisztrációjukat.

A kiegészített magyar küldöttség a konferencián. Balról jobbra: Zentai László, Gede Máttyás, Ashna Kareen Zada (nálunk doktorált iraki szakember), Jesús Reyes

Sajnos, Magyarországról ezúttal csak az ELTE Térképtudományi és Geoinformatikai Intézet három oktatója volt jelen (Gede Máttyás, Jesús Reyes és Zentai László - utóbbi részben az ICA, részben a saját költségén).

Nem könnyítette meg a rendezők, de főleg a résztvevők dolgát az sem, hogy az Air Canada légitársaság, illetve az országos szakszervezet és a kormány között munkaügyi vita alakult ki, amely 2025. augusztus 16–19. között sztrájkká fajult. Mivel a konferencia egyik szponzora az Air Canada volt és kedvezményes repülőjegyeket is kínált a konferencia résztvevőinek, így sokan érintettek voltak. Gede Máttyás és Jesús Reyes is érintettek voltak, ők kb. másfél napos késéssel tudtak csak elindulni, illetve megérkezni.

A helyszín

Vancouver sok statisztika, szavazás alapján a világ egyik legélhetőbb városa, de azt már ezek a statisztikák nem igazán jelzik, hogy egyben az egyik ledrágább város is Észak-Amerikában. Riasztóan magasak a szállodaárak, de az alternatív megoldások sem sokkal olcsóbbak. A város egy tipikus észak-amerikai felhőkarcolós központi részből és hatalmas elővárosi (kertvárosi) részekből áll, ahol azért tetten érhető az észak-amerikai életmód, a legtöbb utca mentén a városközpont kivételével nincsenek járdák.

A rendezés teljes mértékben egy konferenciaszervező cégre támaszkodott, még a konferencia előtti workshopok esetében is, ahol egy helyi egyetem bevonásával lehetett volna csökkenteni a költségeket.

Rendkívüli közgyűlés

A rendkívüli közgyűlésre csak a konferencia utolsó napján került sor, de a rendezvény ideje alatt állandó beszédtema volt. A 2023-as (rendes) közgyűlésre a 2027-es ICA-konferencia (és közgyűlés) megrendezésére akkor két pályázat érkezett: Tel-Aviv és Varsó. Végül elég nagy arányban a 2023-as közgyűlés az izraeli Tel-Avivnak ítélte oda a 2027-es konferencia és közgyűlés rendezési jogát. A döntés után másfél hónappal robbant ki az Izrael–Hamász háború, amely napjainkban is tart, és nem igazán látszik, hogy mikor lesz béke a térségben. Az izraeli szakemberek végül jelezték az ICA elnökségének, hogy minden szempontot figyelembe véve visszavonják a pályázatukat a 2027-es rendezésre. Szerencsére a lengyel kollégák jelezték, hogy a korábbi pályázatukat érvényesnek tekintve ők hajlandók elvállalni a 2027-es konferencia és közgyűlés megrendezését. A küldöttek meg is szavazták a javaslatot, így 2027. július 18–23. között majd Varsóban lesz a következő ICA-konferencia.

Csoportkép az ICA közgyűlés résztvevőiről

Megnyitói, előadások

A konferencia és a térképkiállítások hivatalos megnyitójára az első nap délutánján került sor (éppen addigra érkezett meg Gede Máttyás és Jesús Reyes a kiállítás térképeivel).

A legelső kiemelt előadó (keynote speech) Mike Goodchild volt, a University of California emeritusz professzora. *Digital Earth as a Digital Twin* címmel tartotta meg nagy érdeklődést keltő előadását.

A kanadai meghívott előadások szinte mindegyike valamilyen formában az őslakosokkal foglalkozott, mintha a mai kanadai társadalmat (ideértve a mi szakterületünket is) egyfajta lelkiismeret-furdalás gyötörné azért, ahogyan a XX. század második feléig az őslakosokkal bántak. Mára viszont már olyan kritika is éri az országot, hogy túlon túl a kisebbségi kultúrákra koncentrálnak, és nincs tekintettel a többség igényeire, a többségi igények figyelmen kívül hagyása pedig gyengíti a nyugati kulturális tradíciót.

További meghívott előadások:

- *Chris Brackley* (Canadian Geographic Magazine): A Cartographer's Journey: Putting Indigenous Peoples Back on the Map at Canadian Geographic
- *Ryan E. Emanuel* (Duke University, Észak-Karolina): Mapping for Indigenous Environmental Justice
- *Renzhong Guo* (Shenzhen University, Kína): Pan-cartography: An Extended Theoretical Framework for Geovisualization
- *Eric Loubier* (Director General, Canada Centre for Mapping & Earth Observation, Natural Resources Canada): Mapping in an era of Change: Perspectives from the Canada Centre for Mapping and Earth Observation
- *Sandra Aqqaq* (őslakos koordinátor)-Lynn Moorman (Mount Royal University, Calgary): Contemporary Cartography as Agency for Climate Change adaptation in the Canadian Arctic
- *Rylan O'Krane* (GIS elemző): First Nations, Inuit and Métis Spatial Data Sovereignty and Governance
- *Amy Rose* (Overture Maps Foundation): From Data to Discovery: Open Maps, Open Minds, and Endless Possibilities
- *Sonia Talwar* (Director-General, Geological Survey of Canada): Geological mapping through time – from ocean floor to mountain top – consistent progress for an innovative and inclusive future
- *Evan Thornberry* (David Rumsey Map Center, Stanford University Libraries): Transforming Historical Maps with Computer Vision, VR/AR, & AI
- *Alexander Zipf* (Heidelbergi Egyetem): Beyond user-generated maps – where crowd intelligence meets artificial intelligence

A hivatalos megnyitóra az első nap délutánján került sor. Nagyon jól megadta a konferencia alaphangját *Georg Gartner*, az ICA elnökének megnyitó beszéde. Megemlékezett két közelmúltban elhunyt kartográfusról, *Fraser Taylor*ról, az ICA volt elnökéről és *Ferjan Ormeling*ről, az ICA volt főtitkáráról (az ELTE díszdoktoráról).

Az ICA-ban írásba nem foglalt szabály (vagy inkább *gentlemen agreement*) alapján az elnök csak egy négyéves cikluson át tölti be a tisztséget (az utóbbi évtizedekben ez alól csak egyszer volt kivétel, a kanadai *Fraser Taylor* 1987 és 1995 között két cikluson át volt elnök, de akkor nem volt más pályázó). *Georg Gartner*, a bécsi Műszaki Egyetem professzora (az ELTE díszdoktora) is egyfajta kivétel, hiszen ő már 2011 és 2015 között betöltötte ezt a tisztséget, de a 2023–2027 közötti ciklusra is őt választotta elnökévé az ICA.

Kirándulások, kiállítások

Fontos részei minden térképészeti konferencia programjának a szakmai kirándulások. Ezek általában félnapos látogatások különféle szakmai intézményekben.

A technikai (szponzori) kiállítók széles spektrumát ölelték fel a szakterületünknek. Arany fokozatú támogató volt a kanadai kormány és a Qingdao Surveying & Mapping Institute, amely most lett az ICA társult tagja. Ezüst fokozatú támogató volt az ESRI és a Koreai Térképészeti Társulat. A kiállítók között jelen volt néhány nagyobb tudományos kiadó is (a Springer mellett az MDPI is) és nem lehetett nem észrevenni a kínai cégek, intézmények jelenlétét, akik tudtak erre áldozni, fontosnak tartották a részvételt.

Díjak, eredmények

A konferencia záróünnepségén adták át az ICA díjait, itt hirdették ki a kiállítások, versenyek eredményeit is.

Az ICA tiszteleti tag (*honorary member*) elismerésről (*Zentai László*) lásd a külön cikket. A másik díjat posztumusz kapta meg *Igor Drecki*, 2023-ban elhunyt új-zélandi lengyel térképész, aki hosszú időn át volt az ICA hírlevelének, az ICA News-nak a szerkesztője. A záróünnepségen adták át a térképkiállítás és a Barbara Petchenik gyermekrajzverseny díjait. A térképkiállításra nevezett térképeket egy kijelölt zsűri értékelt, de minden kategóriában lehetett online módon szavazni, és kategóriánként egy-egy közönségdíjat is kiadtak. Összesen 135 térkép, 25 atlasz, 20 tengeri térkép (*marine chart*), 20 oktatási célú kartográfiai termék, 15 egyéb fizikailag megfogható és 30 digitális termék versenyzett a díjakért az ICA 23 tagországból és további 4 társult tagtól. Mivel viszonylag kevés magyar kartográfiai terméket neveztünk a kiállításra, így nem volt nagy meglepetés, hogy ezúttal sem volt magyar térkép, atlasz a díjazottak között. A magyar pályázók között volt a Nemzeti Atlasz harmadiknak megjelent kötete (Állam és nemzet), a Dimap Bt., a HM Zrínyi Nonprofit Kft., a GiziMap térképei és a Dimap digitális turistatérképei.

A Barbara Petchenik gyermekrajzverseny díjait is ekkor hirdették ki és adták át. Idén 34 országból érkezett az a 180 térképrajz, amelyeket a konferenciaközpontban lehetett megtekinteni a kiállításon. Az idei verseny témája a "Térképek a mindennapokban" volt. Magyarországot hat térképrajz képviselte, amelyeket 182 mű közül választottak ki az ELTE Térképtudományi és Geoinformatikai Intézet által szervezett országos versenyen a GDí térinformatikai cég közreműködésével és támogatásával (<https://terkep.elte.hu/content/ica-terkeprajz-verseny-2025.e.5860>). A hivatalos eredményhirdetés a konferencia záróceremónia keretében történt augusztus 22-én. A szavazás eredménye alapján jelentős magyar siker született: *Markovics Szonja*, 13 éves, mohácsi diák munkája első helyezést ért el a 13–15 éves korcsoportban. Térképrajzának címe: "Ez a kedvencem", felkészítő tanára *Bosnyák Mihály* volt (Alexandra Kiadó). Szonja térképrajza 38 ponttal végzett az első helyen, a második helyezést egy indonéz térképrajz volt 28 ponttal, míg a harmadik helyet egy ecuadori munka érdemelte 23 ponttal.

Néhány összegzés Georg Gartnernek a záróünnepségen elhangzott beszédéből:

- Összesen 600 előadást küldtek be határidőig (514 absztrakt és 86 teljes előadás). Az ICA International Journal of Cartography szaklapjába 16 előadást válogattak be, de ezek esetében a megjelenést még egy második lektorálás is meg fogja előzni.
- Végül 349 előadást hallgathattak meg a résztvevők és 4 poszterszekciót rendeztek.
- A térképek továbbra is kulcsszerepet játszanak, mint a kartográfiai kommunikáció eszközei, melyek nagy értéke az interaktivitás és a figyelemfelkeltés. Külön kiemelte a kartográfia kritikáját és felelősségét szociális, politikai, történelmi, etikai értelemben.

Magyar részvétel

Sajnos jóval kevesebb magyar résztvevő volt ezen a konferencián, mint az elmúlt 30 év konferenciáin (utoljára az 1995-ös barcelonai ICA-konferencián volt jelen csak három magyar résztvevő). De azért több előadásunkat is elfogadták. Magyar szerzők előadásai (minden olyan előadás, amelynek volt magyar társszerzője):

Magyar előadások (full paperként beadva):

- *Mátyás Magyari, Zsombor Bartos-Elekes, José Jesús Reyes Nuñez: The concept of the Historical Geographic Information System for the settlements of Transylvania (a helyszínen előadta Zentai László)*
- *José Jesús Reyes Nunez, Angelica Carvalho Di Maio: Experiences of a Brazilian-Hungarian Erasmus Collaboration on Cartography and GIS (a helyszínen előadta Zentai László)*
- *Mátyás Gede: Auto-generalized labels on multi-layer Leaflet maps*

Magyar poszter:

- *Dániel Balla, Mátyás Gede: Comparative performance analysis of open source web mapping libraries for rendering large amounts of vector data*
- *M. Amparo Núñez-Andrés, José Jesús Reyes Nunez: COIL course on Sharing cartographic solutions for geovisualization*

Szekcióvezetések:

- *Gede Mátyás: Cartographic heritage into the digital*
- *Jesus Reyes: Cartography and children & Cartography and Sustainable Development*

A konferencia előadásai több digitális kötetben jelennek majd meg, és innen lesznek elérhetők a közeljövőben: <https://icaci.org/publications/>.

Összefoglalás

Bár Kanada jó házigazdának bizonyult, sokszor egyértelművé vált, hogy a rendezésben milyen fontosak az anyagi szempontok. Ha nincs az Air Canada sztrájkja, akkor minimális pozitív egyenleggel zárt volna a konferencia, de így gyaníthatóan veszteséges lesz. Nem igazán tetszett a 2-300 résztvevőnek, aki befizetett a Taste of Canada című gálavacsorára (ez nem volt része a regisztrációnak), hogy a fő gasztronómiai attrakció a hamburger és a fish and chips lesz, mindez 150 kanadai dollárért.

Szakmai-tudományos szempontból egyértelműen sikernek könyvelhető el a konferencia, színvonalas előadások hangzottak el és az előzetes várakozásokhoz és a körülményekhez képest a résztvevők számát is megfelelőnek értékelhetjük. Ettől függetlenül még nagyobb várakozással tekintünk a 2027-es varsói konferencia elé, hiszen ez egyértelműen annak a kartográfiai iskolának a rendezvénye lesz, amelynek lényegében Közép-Európa minden országa része s ezek az országok eddig is nagyon komolyan képviseltették magukat a nemzetközi térképészetben és geoinformatikában.

Öt ICA elnök vett részt a konferencián. Balról jobbra: Milan Konecny (Csehország), William Cartwright (Ausztrália), Menno-Jan Kraak (Hollandia), Timothy Trainor (USA), Georg Gartner (Ausztria).

Zentai László
ELTE

Az IAG éves közgyűlése Reginiben

2025. szeptember 1-5.

Az 1919-ben alakult IAG (International Association of Geodesy), magyarul a Nemzetközi Geodéziai Szövetség a világ egyik legrégebbi tudományos szervezete, az IUGG (International Union of Geodesy and Geophysics), vagyis a Nemzetközi Geodéziai és Geofizikai Unió egyik tagintézménye. Az IAG célja a földtudományok népszerűsítése és a földtudományon belüli nemzetközi tudományos együttműködés és kutatás előmozdítása. Az IAG alá négy tudományos bizottság, 14 nemzetközi tudományos szolgálat és három bizottság-közötti szervezet tartozik.

Az IAG minden négy évben szervez tudományos közgyűlést, amire ebben az évben szeptember 1-5 között az olaszországi Reginiben került sor „Geodézia a változó környezetben” (“Geodesy for a Changing Environment”) témával. A rendezvénynek az impozáns Palacongressi dí Regini adott otthont. A 2025-ös rendezvény statisztikái: 695 absztrakt, 300 szóbeli előadás és 400 poszter előadás.

A tudományos közgyűlésén a soproni HUN-REN Földfizikai és Űrtudományi Kutatóintézetet (FI) *Barbély Enikő*, a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem Építőmérnöki Karának PhD hallgatója és *Benedek Judit* tudományos munkatárs képviselte két poszter előadással. A Földforgás és